

BULLETIN OBJEVITELE

VZPOMÍNKA NA JOSEFA KOLÁŘE

ZŠ KŘESTOVÁ
ŠKOLA PRO ŽIVOT

talentOVA!!!

talentOVA!!!

VZPOMÍNKA NA JOSEFA KOLÁŘE

ŽIVOT A VZDĚLÁNÍ

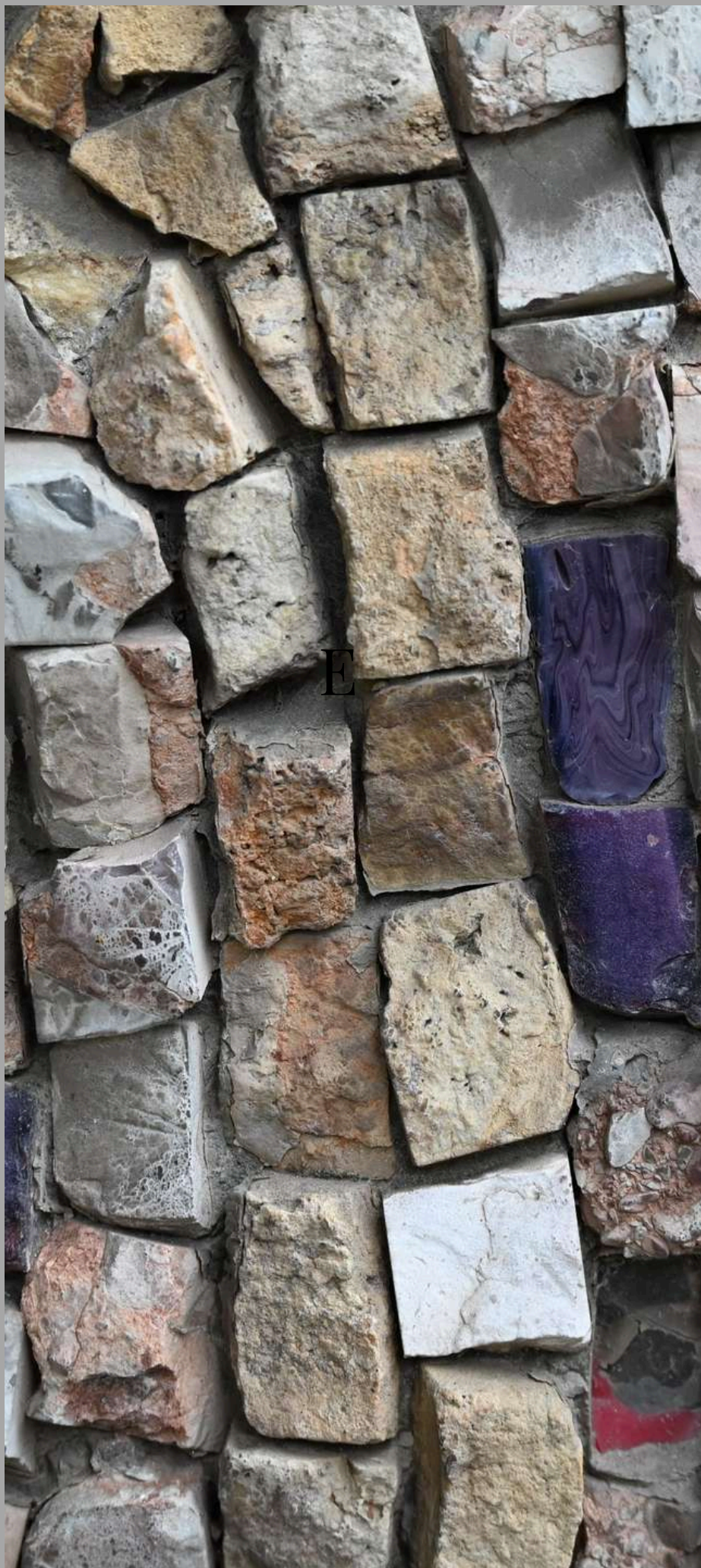
STUDIUM
U FRANTIŠKA ŠIMONA TAVÍKA

STUDIUM
U JOSEFA OBROVSKÉHO

INSPIRACE OSTRAVSKÝMI
MOTIVY V TVORBĚ JOSEFA
KOLÁŘE

MOZAIKY JOSEFA KOLÁŘE

MOZAIKA
„GEOLOGICKÉ VRSTVY“

ŽIVOT A VZDĚLÁNÍ

Josef Kolář se narodil 15. srpna 1913 ve Vinohrádkách u Brna. Před druhou světovou válkou studoval na grafických speciálkách Akademie výtvarných umění v Praze pod vedením Františka Šimona Tavíka. Po válce pokračoval ve studiu malby u Jakuba Obrovského a grafiky u Vladimíra Silovského. V poválečném období podnikl řadu cest po Evropě a Blízkém východě, které ovlivnily jeho umělecký vývoj. Žil a tvořil střídavě v Praze, Ostravě a Havířově. Během své kariéry byl členem Spolku výtvarných umělců Aleš, Svazu českých výtvarných umělců a neformálního sdružení výtvarníků Karvinska Sušská paleta. Jeho díla se pohybují od stylizovaného krajinářství přes dekorativismus až po imaginativní abstrakci. Zemřel 1. června 2004 ve věku 90 let.

Jediná fotografie Josefa Koláře, kterou se podařilo objevit.

STUDIUM U FRANTIŠKA ŠIMONA TAVÍKA

Josef Kolář měl možnost studovat na grafických speciálkách Akademie výtvarných umění v Praze, kde byl jeho učitelem František Šimon Tavík (1877–1942), jeden z nejvýznamnějších českých grafiků první poloviny 20. století. František Šimon Tavík byl mistrem leptu, suché jehly a barevné akvatinty, což se významně promítlo i do Kolářovy tvorby. František Šimon Tavík byl známý svou precizní technikou, schopností zachytit atmosféru měst a krajiny pomocí jemné kresby a mistrovského využití světla a stínu.

Josef Kolář Praha, litografie 1957.

Ve svých grafikách často zobrazoval evropská města, zejména Prahu, Paříž a Londýn, a jeho práce se vyznačovaly nejen detailní architekturou, ale i zachycením života v ulicích. Kolář během studia u Šimona Tavíka získal pevné základy v grafických technikách, především leptu a akvatintě. Tavíkův vliv se v Kolářově tvorbě projevil především v jeho raných pracích, které byly silně ovlivněny realistickým zobrazením městského prostředí. Postupně však rozvíjel svůj vlastní styl, který byl více expresivní a dekorativní, což se plně projevilo v jeho pozdějších mozaikových a monumentálních pracích.

Josef Šimon Tavík Praha.

Tavík byl také známý svými cestami do Paříže i po dalších místech Evropy. V Kolářovi probudil touhu poznávat svět a hledat inspiraci v různorodých kulturách. Inspiroval ho také k otevřenému přístupu k umění a životu. Díky tomu se Kolář sám vydal na četné cesty, které se promítly do jeho tvorby plné exotických motivů a svěžích barev. Každá cesta přinášela nové podněty od středomořských scenérií až po dálky Asie a posilovala jeho osobitý výtvarný styl.

Josefa Šimon Tavík Slunná pláž Fécamp - 1934, olej na plátně.

Josef Kolář V zahradě, olej na plátně 1948.

Josef Kolář Bárky, olej na plátně.

Josef Kolář Z Italie, olej na plátně 1963.

Josef Kolář U mola, olej na plátně 1968.

STUDIUM POD VEDENÍM JAKUBA OBROVSKÉHO

Po studiu grafiky pokračoval Kolář ve studiu malby u Jakuba Obrovského, významného českého malíře, sochaře a ilustrátora. Obrovský byl zastáncem monumentální malby a klasického figurálního umění. Obrovského tvorba se soustředila na mytologické, historické a alegorické scény, přičemž kladl důraz na dynamiku postav, jejich výraz a tělesnou plasticitu. Jeho fresky a monumentální realizace v architektuře přirozeně ovlivnily Kolářovu pozdější práci na mozaikách a velkoplošných malbách ve veřejném prostoru. Kolář si pod Obrovského vedením osvojil práci s barvou a světlem, které pak aplikoval nejen v olejomalbě, ale i ve své monumentální tvorbě, kde se zaměřil na dekorativní a abstraktní kompozice.

Jakub Obrovský Sklizeň obilí , olej na kartónu 1939.

Josef Kolář Z české krajiny, olej na plátně 1982.

INSPIRACE OSTRAVSKÝMI MOTIVY V TVORBĚ JOSEFA KOLÁŘE

Jedním z motivů, které výrazně ovlivnily jeho tvorbu, bylo Ostravsko, region s bohatou průmyslovou historií. Kolář, který byl fascinován kontrasty mezi přírodním a městským prostředím, dokázal tyto motivy zachytit ve své malířské tvorbě. Ostravské krajinné motivy, včetně industriálních oblastí, siluet továren, komínů a městské zástavby, se staly součástí jeho výtvarného jazyka. Určitě jej zde mohl inspirovat i jeho poslední pedagog Vladimír Silovský. Kolář dokázal vnést do svých děl výrazný vizuální kontrast mezi živou přírodou a drsným industriálním světem. Tento kontrast měl v jeho obrazech silný emocionální náboj, který divákům přibližoval nejen krásu krajiny, ale i neúprosnou realitu průmyslového života. Inspiraci z Ostravska Kolář vnímal nejen v krajinných prvcích, ale i v energii, kterou tento region vyzařoval. Jeho práce zachycovaly jak přírodní krásy, tak i industriální prvky, což vedlo k vytvoření jedinečného stylu, který se stal výrazným přínosem pro českou výtvarnou scénu.

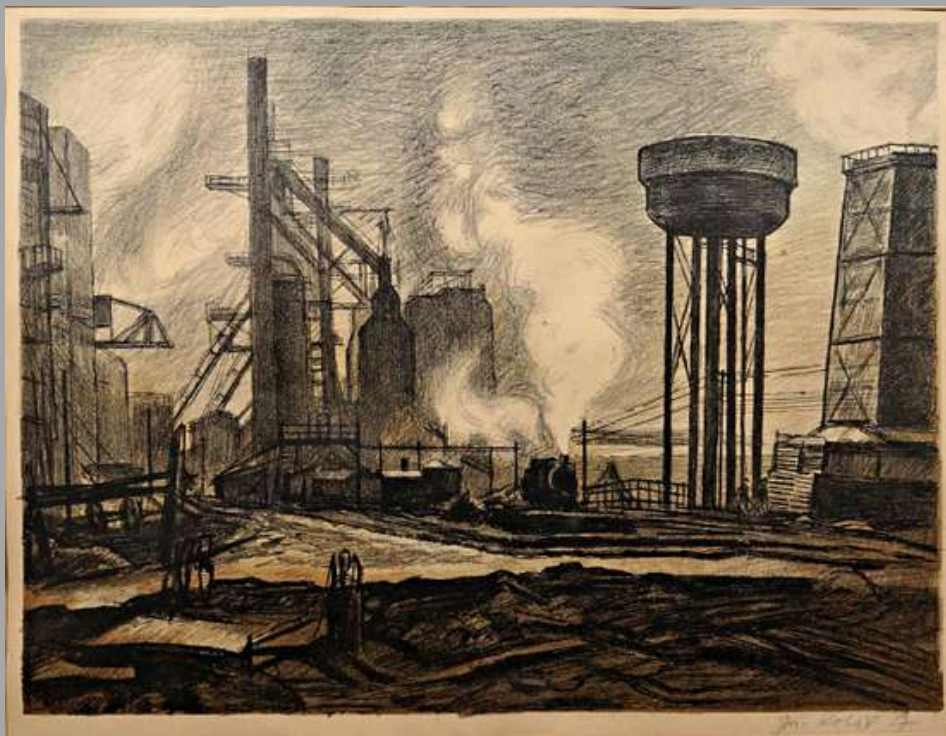
Josef Kolář U Broma (mosty u Karolíny), olej na plátně 1963.

Josef Kolář Téma z kolonie , olej na plátně 1981

Josef Kolář Trojice, litografie 50 léta.

Josef Kolář Železářny Vítkovice, litografie 1957.

Josef Kolář Ostravice, tempera 50 léta.

MOZAIKY JOSEFA KOLÁŘE

Josef Kolář byl jedním z českých umělců, kteří se intenzivně věnovali mozaikové tvorbě. Jeho mozaiky lze najít na různých veřejných budovách, školách a obchodních centrech. Typické pro jeho styl bylo propojení abstraktních a figurálních motivů, práce s barvou a kompozicí. V okolí Ostravy můžeme vzhlednout mozaiky:

"Geologické vrstvy" na Základní škole Krestova v Ostravě-Hrabůvce (1975)

Mozaiku Zátíší s ovocem na samoobsluze v Rychvaldu (1973)

Mozaiku Hra na Mateřské škole v Orlové-Lutyni (1976)

Mozaika Zátíší s ovocem na samoobsluze v Rychvaldu (1973).

Mozaika Hra na Mateřské škole v Orlové-Lutyni (1976).

MOZAIKA „GEOLOGICKÉ VRSTVY“

Mozaika „Geologické vrstvy“, správný název podle dokumentace “ Příroda, zdroj poznání”, kterou Josef Kolář vytvořil v roce 1975, se nachází u vchodu Základní školy Krestova v Ostravě-Hrabůvce. Vznikla jako součást estetizace veřejných školních prostor v období normalizace, kdy bylo běžné začleňovat umělecká díla do architektury veřejných budov. Jako spoluautoři jsou uvedeni: Vlastislav Holub a Milan Zezula, ale na díle je podepsán jenom Josef Kolář. Dílo pracuje s barevnými přechody, které evokují složení hornin a minerálů pod povrchem Země. Převládají odstíny hnědé, červené, oranžové a žluté, které odkazují na různé horniny, od pískovce po čedič. Mozaika je tvořena složitými geometrickými tvary, které se vrství přes sebe a vytvářejí iluzi hloubky a pohybu v zemské kůře. Dílo nejen esteticky obohacuje prostor školy, ale zároveň plní edukační funkci – připomíná dětem a návštěvníkům školy přírodní procesy, které formují planetu Zemi. Kolář při tvorbě mozaiky využil klasické skleněné a keramické mozaikové kostky, které byly ručně sestaveny do výsledného obrazu. Dílo je připevněno přímo na stěnu školy a je odolné vůči poškození i času, což je jedna z výhod mozaikové techniky.

Fotografie mozaiky Geologické vrstvy z 80 let . Foto: Petr Sikula

Současný stav mozaiky Geologické vrstvy po přesně 50 letech.

Každý den kolem této mozaiky procházíme – při příchodu do školy, během přestávek i při odchodu domů. Dosud pro nás byla jen barevným prvkem na stěně, jehož význam jsme možná nikdy neřešili. Teď už ale víme, že za tímto dílem stojí Josef Kolář, český umělec. Mozaika na ZŠ Krestova tak zůstává živým odkazem výtvarného umění v každodenním prostředí a dokazuje, že umění má své místo i ve vzdělávacích institucích. Teď, když známe jejího autora a jeho záměr, budeme se na mozaiku dívat jinými očima. Už to pro nás nebude jen obyčejná výzdoba školy, ale dílo s příběhem, jehož hodnotu si můžeme více vážit. Veřejné umění není jen dekorací – je součástí naší kultury a identity. A my jsme součástí příběhu, který Kolář touto mozaikou vypráví.

Bulletin objevitele sepsali Pavel a Věra Rymiecovi.

POUŽITÉ ZDROJE A ODKAZY

<https://ceskemozaiky.cz/zaznam/337https://www.vsb.cz/muzeum/cs/sbirky/umelecka-dila/josef-kolar-os%20>
https://livebid.cz/auction/vltavin_srpen2024_vybranadila/detail/32trava-ve-dne-a-ostrava-v-noci/
<https://www.prodej-obrazy.eu/p/11061/hradcany-kolar-josef>
<https://www.acb.cz/en/art-prices/frantisek-simon-tavik/slunna-plaz-tavik-frantisek-simon-1877-1942>
<https://www.galerieplatyz.cz/aukce/detail/josef-kolar-u-mola-22460>
<https://www.galerieplatyz.cz/autori/josef-kolar>
<https://aukro.cz/josef-kolar-barky-velky-olej-na-platne->
<https://www.aukceaukci.cz/aukce/aukce-zari-2024-c-20/jakub-obrovsky-sklizen-obili>
<http://ostravskesochoy.cz/dilo/749-Priroda-zdroj-poznani-Geologicke-vrstvy>
<https://galerieumeni.cz/detail-polozky/1277-josef-kolar/111-u-broma-ostrava-frydlantske-mosty-1576?auctionItem-onlineAuctionItemBids-visualPaginator-page=2&do=auctionItem-Barevné fotografie mozaik: Pavel a Věra Rymiecovi>

talentOVA!!!